

Εργαλείο C: Εργαλείο αυτο-αξιολόγησης για την εξεύρεση λύσεων σε διοικητικό επίπεδο με στόχο την αντιμετώπιση οργανωτικών δυσκολιών για την προώθηση των οικολογικών προμηθειών

Στόχος του Εργαλείου:

- Παροχή βοήθειας στους δημόσιους οργανισμούς για την αναγνώριση των οργανωτικών παραμέτρων που εμποδίζουν τη χρήση περιβαλλοντικών παραμέτρων κατά τη διαδικασία προμηθειών προϊόντων και υπηρεσιών.
- Καθορισμός των βημάτων εκείνων που απαιτούνται σε διοικητικό επίπεδο προκειμένου να ξεπεραστούν τυχόν δυσκολίες.

Πλεονεκτήματα του εργαλείου

- Για τους φορείς που μόλις ξεκινούν τις πράσινες προμήθειες, δίνεται καθοδήγηση για την υιοθέτηση της πιο αποτελεσματικής στρατηγικής που είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες του συγκεκριμένου φορέα.
- Για τους φορείς που ήδη εφαρμόζουν πρακτικές πράσινων προμηθειών, παρέχεται πληροφόρηση για την αξιολόγηση των διαδικασιών ώστε να γίνουν οι απαραίτητες βελτιώσεις, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο.

Ποιο είναι το αντικείμενο του εργαλείου

Ακολουθώντας τα προτεινόμενα βήματα, δίνεται η δυνατότητα αναγνώρισης των δυσκολιών που αντιμετωπίζει ο φορέας στην προώθηση των οικολογικών προμηθειών και με τον τρόπο αυτό δίνεται η δυνατότητα ανάπτυξης ενός σχεδίου δράσης για την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους. Μία περίληψη της διαδικασίας που περιγράφεται στο εργαλείο 3 φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Περίληψη της διαδικασίας του εργαλείου		
Βήματα	Περιγραφή	Παρεχόμενα Εργαλεία
Βήμα 1: Προετοιμασία	Προσδιορίστε τους ανθρώπους-κλειδιά για την προώθηση των προμηθειών μέσα στον οργανισμό σας	
Βήμα 2: Προσδιορισμός εμποδίων για την προώθηση των πράσινων προμηθειών	Προσδιορίστε τυχόν εμπόδια σε πέντε τομείς-κλειδιά (οι τομείς αυτοί έχουν αναγνωριστεί από επίσημες έρευνες ως οι κύριοι τομείς που παρακωλύουν τις πράσινες προμήθειες): 1. Πολιτική 2. Ευαισθητοποίηση και Ενημέρωση των Υπαλλήλων 3. Αγορά 4. Καινοτομία 5. Κανονισμοί και Εφαρμογή τους	Καταγράψτε τα εμπόδια που εντοπίσατε για καθένα από τους 5 τομείς-κλειδιά
Βήμα 3: Δημιουργία του προφίλ του οργανισμού	Συμπληρώστε τον πίνακα αυτο-αξιολόγησης	Πίνακας αυτο-αξιολόγησης
Βήμα 4: Αναγνώριση τομέων προτεραιότητας για επικείμενες αλλαγές	Με βάση τα αποτελέσματα του πίνακα αυτο-αξιολόγησης προσδιορίστε τους τομείς εκείνους που χρήζουν βελτιώσεων	

Βήμα 5: Ανάπτυξη σχεδίου δράσης για την αντιμετώπιση των εμποδίων	Δημιουργήστε μία λίστα με μέτρα που μπορούν να ληφθούν σε διοικητικό επίπεδο, τρόπους για την αντιμετώπιση των προσδιορισμένων δυσκολιών. Κάνετε κατανομή αρμοδιοτήτων ώστε να διευκολυνθεί η διαδικασία οικολογικών προμηθειών	Λίστα με πιθανά μέτρα και δράσεις για την αντιμετώπιση των δυσκολιών στους 5 τομείς-κλειδιά
--	---	---

Άμεσες Δράσεις

Αν δεν έχετε αρκετό χρόνο για να εφαρμόσετε όλες τις δράσεις που περιέχονται σε αυτό το εργαλείο, προσδιορίστε την υφιστάμενη κατάσταση του φορέα σας στα θέματα πράσινων προμηθειών ώστε να προσδιορίσετε τους άξονες προτεραιότητας στους οποίους πρέπει να επικεντρωθεί το σχέδιο δράσης που θα καταρτίσετε.

Για να το κάνετε αυτό, κάντε χρήση του παρακάτω πίνακα και ακολουθήστε τα ακόλουθα βήματα:

- Κάντε μια ανασκόπηση κάθε στήλης του πίνακα, μία κάθε φορά, και σημειώστε το επίπεδο εκείνο της στήλης που περιγράφει καλύτερα την υφιστάμενη κατάσταση του οργανισμού σας.

Επίπεδο	Πολιτική	Ευαισθητοποίηση και Ενημέρωση των Υπαλλήλων	Αγορά	Καινοτομία	Κανονισμοί & Εφαρμογή τους
4	Υπάρχει πολιτική σχέδιο δράσης και τακτική αναθεώρηση αυτού με έγκριση από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη του φορέα (συμπεριλαμβάνονται εκπαιδευτικά σεμινάρια, τακτική διάχυση πληροφοριών, εφαρμογή εργαλείων,...)	Τακτικά επίσημα και ανεπίσημα εκπαιδευτικά σεμινάρια, ευαισθητοποίηση του προσωπικού, παροχή διαρκούς πληροφόρησης και καθοδήγησης για την εφαρμογή των πράσινων προμηθειών σε όλα τα επίπεδα	Τακτικά επίσημα προγράμματα για την ενημέρωση των προμηθευτών με στόχο τη βελτίωση των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών	Επίσημο σχέδιο δράσης για την εισαγωγή της καινοτομίας στις πράσινες προμήθειες	Εσωτερικοί κανονισμοί, μέτρα παρακολούθησης εφαρμογής τους, παρακολούθηση των συμβάσεων και τακτική εφαρμογή τους με στόχο την προμήθεια αποκλειστικά πράσινων προϊόντων
3	Επίσημη πολιτική, δέσμευση από τα ανώτερα κλιμάκια της διοίκησης αλλά χωρίς σχέδιο δράσης ή θέσπιση στόχων ή Επίσημη πολιτική, ύπαρξη σχεδίου δράσης και στόχων αλλά όχι δέσμευση από τα ανώτερα κλιμάκια της διοίκησης	Πρόγραμμα για την ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση του προσωπικού, παροχή διαρκούς πληροφόρησης και καθοδήγησης για την εφαρμογή των πράσινων προμηθειών αλλά όχι τακτική εφαρμογή του	Πρόγραμμα για τη διαχείριση της αγοράς αλλά όχι επίσημη δέσμευση για την εφαρμογή του	Ύπαρξη σχεδίου δράσης για την εισαγωγή της καινοτομίας στις πράσινες προμήθειες αλλά όχι δέσμευση για την υλοποίηση του	Εσωτερικοί κανονισμοί, μέτρα παρακολούθησης εφαρμογής τους, παρακολούθηση των συμβάσεων αλλά όχι τακτική εφαρμογή τους

2	Υιοθέτηση πολιτικής από κάποιο πρόσωπο της διοίκησης αλλά όχι επίσημη δέσμευση από τα ανώτερα διοικητικά κλιμάκια του φορέα	Περιστασιακά εκπαιδευτικά σεμινάρια και αποσπασματική παροχή πληροφόρησης	Περιστασιακή ενημέρωση των προμηθευτών σχετικά με την περιβαλλοντική τους επίδοση	Περιστασιακή εφαρμογή καινοτομίας αλλά χωρίς να υπάρχει σχέδιο δράσης	Περιστασιακή αγορά κάποιων πράσινων προϊόντων αλλά όχι επίσημη εφαρμογή μέτρων και παρακολούθησή τους
1	Εφαρμογή πράσινων προμηθειών με πρωτοβουλία μεμονωμένων υπαλλήλων	Ανεπίσημες επαφές μεταξύ των υπαλλήλων για την ενημέρωση/ ευαισθητοποίηση που βασίζονται στο προσωπικό ενδιαφέρον των υπαλλήλων	Ανεπίσημες επαφές με τους προμηθευτές σχετικά με την περιβαλλοντική τους επίδοση	Ανεπίσημες επαφές με άλλους φορείς για την εφαρμογή καινοτόμων μέτρων προώθησης των πράσινων προμηθειών αλλά καμία επίσημη εφαρμογή	Κατευθυντήριες οδηγίες για τις πράσινες προμήθειες αλλά μη ύπαρξη έγγραφων εσωτερικών κανονισμών για την εφαρμογή πράσινων προμηθειών
0	Δεν υπάρχει πολιτική για τις πράσινες προμήθειες ούτε καμία σχετική δραστηριότητα από οποιοδήποτε υπεύθυνο μέσα στον οργανισμό	Καμία ευαισθητοποίηση, ή παροχή πληροφόρησης για τις πράσινες προμήθειες	Καμία επαφή με τους προμηθευτές	Με εφαρμογή μέτρων καινοτομίας	Ανυπαρξία εσωτερικών κανονισμών ή συστημάτων παρακολούθησης των συμβάσεων

- Ενώστε τα σημεία του πίνακα για να δημιουργήσετε το προφίλ του οργανισμού σας. Η γραμμή αυτή δείχνει πόσο ισορροπημένη είναι η πολιτική πράσινων προμηθειών που εφαρμόζεται και ποια είναι τα αδύνατα σημεία σας.
- Μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία μπορείτε να πάτε στο Κεφάλαιο 5 για να βρείτε μερικές προτάσεις που θα σας βοηθήσουν να βελτιώσετε τα αδύνατα σας σημεία.
- Με αυτές τις προτάσεις, καταρτίστε ένα σχέδιο δράσης που θα περιέχει συγκεκριμένες δραστηριότητες που θα πρέπει να υλοποιηθούν, ποιος θα είναι υπεύθυνος για κάθε δραστηριότητα, καθώς κι ένα χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση των δράσεων.

Ο απώτερος στόχος είναι να οδηγήσετε τον οργανισμό σας προς καλύτερες πρακτικές με στόχο τη βελτίωση της επίδοσης του οργανισμού σας σε θέματα προμηθειών.

0. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Παρόλο που κάποιοι Δήμοι εφαρμόζουν πράσινες προμήθειες, αυτές δεν είναι ιδιαίτερα διαδεδομένες στην Ευρώπη και όπου εφαρμόζονται αυτό πολλές φορές δεν γίνεται με αποτελεσματικό τρόπο. Αυτό πολλές φορές συμβαίνει εξαιτίας εσωτερικών εμποδίων που υπάρχουν στον οργανισμό, τα οποία παρακωλύουν την εισαγωγή της περιβαλλοντικής διάστασης στη διαδικασία δημόσιων προμηθειών. Για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των πράσινων προμηθειών στους Δήμους, απαιτείται να ξεπεραστούν αυτά τα εμπόδια.

Το κεφάλαιο αυτό παρέχει ένα εργαλείο αυτο-αξιολόγησης το οποίο θα βοηθάει τους Ευρωπαϊκούς Δήμους να εντοπίζουν τα εμπόδια που υπάρχουν εντός του οργανισμού τους και να καθορίσουν τα απαραίτητα διαχειριστικά βήματα για να τα ξεπεράσουν.

Το εργαλείο αυτό σκοπεύει να βοηθήσει αυτούς που τώρα ξεκινάνε με τις πράσινες προμήθειες, καθώς και αυτούς που έχουν ήδη ξεκινήσει σε κάποιο βαθμό αλλά επιθυμούν

να αξιολογήσουν τον τρόπο λειτουργίας τους και να εκτιμήσουν τις ενδεχόμενες βελτιώσεις που μπορούν να γίνουν.

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει περιληπτικά τα βήματα που πρέπει να γίνουν όταν αντιμετωπίζονται εμπόδια σχετικά με τις πράσινες προμήθειες.

Περίληψη της διαδικασίας που περιγράφεται στο εργαλείο		
Βήμα 1	Προετοιμασία	Προσδιορίστε τους ανθρώπους-κλειδιά για την προώθηση των προμηθειών μέσα στον οργανισμό σας. Πιθανά να είναι προσωπικό που εμπλέκεται στις προμήθειες ή στο τμήμα περιβάλλοντος.
Βήμα 2	Προσδιορισμός εμποδίων για την προώθηση των πράσινων προμηθειών	Προσδιορίστε τυχόν εμπόδια που ο οργανισμός σας αντιμετωπίζει ή είναι πιθανό να αντιμετωπίσει σε πέντε τομείς-κλειδιά (οι τομείς αυτοί έχουν αναγνωριστεί από επίσημες έρευνες ως οι κύριοι τομείς που παρακωλύουν τις πράσινες προμήθειες). Οι τομείς αυτοί είναι: 1. Πολιτική 2. Ευαισθητοποίηση και Ενημέρωση των Υπαλλήλων 3. Αγορά 4. Καινοτομία 5. Κανονισμοί και Εφαρμογή τους
Βήμα 3	Δημιουργία του προφίλ του οργανισμού	Συμπληρώστε τον πίνακα αυτο-αξιολόγησης για να εκτιμήσετε το προφίλ του οργανισμού σας καθώς και σε ποιους τομείς είναι εφικτό να εφαρμόσετε πράσινες προμήθειες.
Βήμα 4	Αναγνώριση τομέων προτεραιότητας για επικείμενες αλλαγές	Με βάση τα αποτελέσματα του πίνακα αυτο-αξιολόγησης προσδιορίστε τους τομείς εκείνους που <u>χρρίζουν βελτιώσεων</u>
		Ζητήστε από τους πιο υψηλόβαθμους να επαναλάβουν τη διαδικασία είτε σε αντιπαραβολή με τον πίνακα που συμπληρώσατε εσείς, είτε από μόνοι τους.
Βήμα 5	Ανάπτυξη σχεδίου δράσης για την αντιμετώπιση των εμποδίων	Από τους τομείς προτεραιότητας που εντοπίσατε στο Βήμα 4, δημιουργήστε μία λίστα με μέτρα που μπορούν να ληφθούν σε διοικητικό επίπεδο, τρόπους για την αντιμετώπιση των προσδιορισμένων δυσκολιών. Κάνετε κατανομή αρμοδιοτήτων ώστε να διευκολυνθεί η διαδικασία πράσινων προμηθειών.